

Yksityisteiden aurasjärjestelmän muuttaminen avustusperusteiseksi

Teknisten palveluiden lautakunta 19.03.2024 § 36
433/10.03.01.03/2024

Valmistelija kuntatekniikan päällikkö Karoliina Mustonen

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 11.12.2023 § 330 Talouden sopeuttamisohjelman vuosille 2024–2025, jonka mukaan mm. yksityisteiden ja sos.pihojen aurasperusteet muutetaan. Järjestelmä muutetaan avustusperusteiseksi syksystä 2024 alkaen. Säästötavoitteena on kuluvalle vuodelle 60 000 € ja ensi vuodelle 150 000 €. Teknisten palveluiden lautakunta määrittelee avustusperiaatteet määrärahan puitteissa. Lisäksi tarvittaessa koordinoidaan muutosvaiheessa tiekuntien ja urakoitsijoiden kohtaantoa.

Yksityistielain mukaan kunta voi myöntää avustusta yksityistien tienpitoon (§50 ja §80). Edellytyksenä avustuksen myöntämiselle tienpitoon on, että tietä koskevien asioiden hoitamista varten on perustettu tiekunta ja että tiekuntaa ja yksityistietä koskevat tiedot yksityistierekisterissä sekä tie- ja katuverkon tietojärjestelmässä ovat ajantasaiset

Uudessa toimintatavassa Ylivieskan kaupunki myöntäisi aurasavustusta yksityistienlain kriteerit täyttävälle tiekunnille. Kaupunki ottaa käyttöön tiekuntarekisteri- järjestelmän, jonka kautta avustusta haetaan sähköisesti. Jos kaupunki myöntää tiekunnalle aurasavustusta, ei tien käyttämistä muihin kuin tieosakkaiden hyväksi tapahtuviin kuljetuksiin saa kieltää.

Aurasavustuskriteerit:

Yksityistiet

- avustus myönnetään tiekuntaan kuuluvalla tienosalla, viimeiseen pysyvään asutukseen saakka
- jos tiekunnan tie koostuu toisistaan erillään olevista osista (teistä), arvioidaan jokaisen osan avustuskelpoisuus erikseen
- avustuksen suuruus määräytyy yksityistienpituuden mukaan seuraavasti:

0 - 500m	€/m
501 - 1000m	€/m
1001 - 2000m	€/m
2001 - 4000m	€/m
4001 -	€/m

Yksityispihat

- kiinteistöllä asuvien kaikkien henkilöiden ikä vähintään 75 v
- mikäli ikä ei täyty, terveydelliset tai sosiaaliset perusteet kaikkien kiinteistöllä asuvien henkilöiden osalta (Pohde antaa lausunnon)

Hakemukset tulee jättää vuosittain ilmoitettavana hakuaikana. Tiekuunnalla on pyydettyessä velvollisuus toimittaa tilinpäätös tai tiliotteet tai muu tarkempi selvitys, joka osoittaa todellisen hoito-/kunnossapitokustannuksen. Jos avustus on käytetty vastoin sille määrättyä käyttötarkoitusta tai jos avustuksen saaja on avustusta hakiessaan antanut väärä tai harhaanjohtavia tietoja tai salannut tietoja ja menettelyllä on ollut vaikutusta avustuksen myöntämiseen tai avustus on muutoin suoritettu virheellisin edellytyksin tai perusteettomasti, määrätään avustus takaisin perittäväksi. Tällöin

harkinnan mukaan myös kahden seuraavan vuoden avustus voidaan jättää myöntämättä.

Avustusta haettaessa tiekuntien on merkittävä tiekuntarekisterijärjestelmään ainakin seuraavat tiedot:

- Tielle on perustettu tiekunta
- Tiekuunnan yhteystiedot ovat ajan tasalla maanmittauslaitoksen yksityistierekisterissä
- Tien tiedot ovat ajan tasalla Digiroad- tietojärjestelmässä
- Tiekuunnan pöytäkirja, jossa on päätetty hakea yksityistien aurausavustusta ja josta selviää tiekuunnan käyttöön avattu tili ja käyttöyksikkötunnus.
- Yhteyshenkilö / tieisäntä

Muutosvaiheessa kuntatekniikan palvelut edistää tiekuntien ja alueen urakoitsijoiden kohtaantoa, olemalla yhteydessä kaupungin nykyisiin aurausurakoitsijoihin ja tiedustelemalla heidän halukkuutta yksityisteiden aurauksiin. Lisäksi kaupungin internet-sivuilla ja sosiaalisessa mediassa tiedustellaan alueen urakoitsijoiden kiinnostusta yksityisteiden auraukseen. Kiinnostuneet urakoitsijat voisivat toimittaa yhteystietonsa kuntatekniikan palveluille.

Nämä yhteystiedot toimitettaisiin kootusti kyläneuvostolle, joka välittäisi niitä alueidensa asukkaille ja tiekuunnille. Lisäksi kuntatekniikan palvelut ottaa käyttöön puhelinneuvontatunnin, joka on käytössä 8-12.4.2024 klo 10-11 välisenä aikana ja syksyllä aurausavustushaun avautuessa.

Kuntatekniikan palvelut valmistelee aurausta koskevan sopimusmallipohjan, jota urakoitsijan ja asiakkaan on mahdollista käyttää. Lisäksi kaupunki voi avustaa tiekuunnan perustamista koskevan kokouskutsun sekä pöytäkirjaluonnoksen valmistelussa ja yksityistien tietojen ilmoittamisessa Digiroadiin.

Euromääräiset avustukset täsmentyvät vuosittain talousarviomäärärahojen puitteissa ja avustettavien yksityisteiden metrimäärän ja pihojen lukumäärän selvityksessä.

Esittelijä	tekninen johtaja Leena Löytynoja
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta päättää <ol style="list-style-type: none">1. Yksityisteiden aurausavustus- ja sosiaalisin perustein myönnettävien pihojen aurausavustushakemukset jätetään ainoastaan sähköisen järjestelmän kautta.2. Aurausavustuskriteerit hyväksytään esittelytekstin mukaisesti.3. Vuoden 2024 hakuaika on syyskuussa ja seuraavina vuosina hakuaika on 1.–31.3.4. Hakemisesta viestitään kaupungin nettisivuilla, sosiaalisessa mediassa ja sanomalehdessä.
Asian käsittely	Asiantuntijana kuultiin kuntatekniikan päällikkö Karoliina Mustosta.
Päätös	Lautakunta keskusteli päätösesityksestä. Keskustelun kuluessa tekninen johtaja teki muutoksen päätösesityksen kohtaan 1;

Yksityisteiden aurasavustus- ja sosiaalisin perustein myönnettävien pihojen aurasavustushakemukset jätetään ainoastaan sähköisen järjestelmän kautta muutetaan muotoon: Yksityisteiden aurasavustus- ja sosiaalisin perustein myönnettävien pihojen aurasavustushakemukset jätetään pääsääntöisesti sähköisen järjestelmän kautta.

Heikki Autio esitti, että päätösesityksen kohta 2 muutetaan seuraavasti;

Aurasavustuskriteerit hyväksytään esittelytekstin mukaisesti muilta osin, mutta avustuksen piiriin kuuluvat myös sellaiset yksityistiet, joilla ei ole perustettu tiekuntaa. Kaisa Savela kannatti esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että koska on tehty teknisen johtajan esityksestä poikkeava kannatettu esitys, on asiasta äänestettävä. Puheenjohtaja ehdotti äänestystavaksi nimenhuutoäänestystä (JAA/EI). Äänestystapa hyväksyttiin.

Ne, jotka kannattavat teknisen johtajan pohjaesitystä, äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat Heikki Aution esitystä, äänestävät EI. Suoritettussa äänestyksessä teknisen johtajan pohjaesitys (JAA) sai 3 ääntä (T.O., M.T., J.P.), Heikki Aution esitys (EI) 6 ääntä (T.J., S.S., K.S., S.R., H.A., A.M.).

Puheenjohtaja totesi Heikki Aution esityksen tulleen hyväksytyksi.

Teknisten palveluiden lautakunnan hyväksymä päätös:

1. Yksityisteiden aurasavustus- ja sosiaalisin perustein myönnettävien pihojen aurasavustushakemukset jätetään pääosin sähköisen järjestelmän kautta.
2. Aurasavustuskriteerit hyväksytään esittelytekstin mukaisesti muilta osin, mutta avustuksen piiriin kuuluvat myös sellaiset yksityistiet, joilla ei ole perustettu tiekuntaa.
3. Vuoden 2024 hakuaika on syyskuussa ja seuraavina vuosina hakuaika on 1.-31.3.
4. Hakemisesta viestitään kaupungin nettisivuilla, sosiaalisessa mediassa ja sanomalehdessä.